

Függetlenség szemle

SZERKESZTI ÉS KIADJA: Dr HEGYMEGI KISS PÁL

MI LESZ? Válságos belpolitikai helyzet

Kétségtelen, hogy magyarlakta területeket mégis csak kapunk vissza. Miután ez a külpolitikai válság hosszan húzódik, a 3 hónapos terminus, sajnos, arra jó, hogy a magyar ügy ellenségei igyekezzenek akadályt gördíteni elénk.

Két dolog azonban ezalatt tisztázódik. Lehull az álarc, meglátjuk ki a mi igaz barátunk, mint az olasz lapok is a sorok között erre céloznak.

A másik kérdés, nyilvánvalóvá tehetjük urbi et orbi, hogy mi a magyar állam szándéka a hozzá visszacsatolandó területekkel.

Már hozzá is kellett volna látni, már a törvényjavaslatoknak készen kellene lenniök, nyilvánosságra kellene hozni azokat a főbb pontokat, amelyek megnyugtató szükségességek.

Először is a csatolt területeken senki sem kerül magánjogi hátrányba a csehszlovákoknál történt földbirtok rendezéseknél kapcsolatban. Sőt, a magyar állam is a mamut birtokrendszert igyekszik megszüntetni és területnövekedésünk öröme a magyar népnek adja oda a magyar földet.

A másik, hogy a mi igazgatásunk népies népszerűtő igazgatás lesz, teljes vonalon kielégíti a nép szociális és gazdasági érdekeit. A magyar vár megyét új tartalommal állítja vissza s a községek fejlesztését minden egyes községnél elősegíti.

Teljes önkormányzatot ad, megszünteti az összesített vármegyéket, minden csonka vármegye jogaiba lép s a nép fiai is részt vesznek az igazgatásban s a rokoni összeférhetlenséget a megyei közigazgatásban a legszigorúbban írja körül. Végül pedig addig is, míg megfelelő választójogot alkotni tud, kimondja, hogy kinek Csehszlovákiában válasz-

A mai belpolitikai helyzetünk válságos és fordulatos.

Imrédy Bélának sem külpolitikai téren sem a belpolitikai helyzet megoldása tekintetében sajnos nem voltak sikerei. A szakvélemény szerint kiváló szakember, de nem politikus. Így nem fogadták jó szívet azokat a tárgyalásokat sem amelyekkel a Rainis csoporttal folytatott. Kétségtelen, hogy mellőzte azokat a pártokat, amelyeknek háttámogatója van.

Ma arról tárgyalnak, hogy az Imrédy kormányt, más kormány fogja leváltani, amennyiben a válság koncentrációs alapon oldódik meg Teleky Pál személyében látnak ge-

ranciát az ország vezetését illetően. Ebben az esetben a szélső jobb oldal ki lenne kapcsolva a kormányzásból. Teleky Pál háttámogója pedig az ország összes értékei csoportosulnak és bizonyára a nyilas fronttal is békeesebb helyzet teremthető.

A másik oldalról Darányi Kálmánt szorítják, avagy szó van arról is, hogy Hóman Bálint lenne a maga erős orientációival és kapcsolataival a premier. Ez az akció régen kísért és most erősen mozgálgatják.

A harmadik felfogás, hogy Imrédy Hómanékkal fogjon össze és csináljon kormányt, amely esetben

Darányi mint földművelésügyi miniszter, Hóman, mint kultuszminiszter lennének benn a Kabinetben.

Kétségtelen, hogy az olasz-magyar barátságot Bethlen István teremtetette meg s a mostani külpolitikai kérdések megoldásának a kulcsa az olaszok kezében van, — tudniillik, hogy milyen erővel támogatnak bennünket. Sokan tehát azt vélik, hogy olyan kormánynak kellene jönni, amelyik Bethlen István külpolitikai aktivitását is jelelti.

A Független Kisgazda Pártnak a Teleky kombináció a szimpatikus.

A magyar-csehszlovák tárgyalás

Bizony, bizony nehéz a helyzet, a 3 hónapos időtartam új ellentéteket pattantott ki. A cseh miniszterek folyton Berlinbe repülnek, a szlovákok utján tárgyalatnak a magyarokkal. Szlovák és magyar kérdés lett a magyaroknak hazájukhoz való visszacsatolása. Akárcsak az 1848 utáni időkben, titkos kezek ellentéteket akarnak szítani az egymás mellett lakó népek között.

Kérdés, hogy van-e a szlovák vezetőkben a jövőnek teljes átlátása? Ez, ami hiányzott Benesnél és Masaryknál. Vagy ők is mohóságukban a béke helyett a velük barátságos magyar testvéreket akarják elszakítani saját nemzeti ségüktől. Aki ezt a szlovákoknak tanácsolja, az rossz tanácsadó és mivel a mi katolikus főpapjaink között vannak olyanok, akiket testvérekül tekintenek. Jó volna, ha egy kettő elmenne közülük Komáromba és megmagyarázná ezt a

szlovák vezetőknek testvéri tanácsot.

Az is igaz, hogy kapkodtunk, — hogy sok az ellenségünk s a helyzet nagyon el van rontva. Csáky-nak nem volt kellő súlya Münchenben, erősebb tárgyaló fél is szükséges, hogy Teleky Pál mély

alaposági tudományos céljait sikerre vigye.

Bethlen Istvánt, aki mégis csak minden elvi eltérés dacára is külpolitikailag egyik legnagyobb erőnk, oda kell vinni Komáromba, hogy tisztázza a helyzetet. — Az ország érdeke mindennél fontosabb.

A Bridzs és a világbéke

A háború nagy izgalmait nagy körökben táncokkal igyekeztek háború után lecsillapítani. Az ezután következő esztendőkből a tánc örületet újabb ragály követte és pedig a bridzs. Ez annyira elhatalmasodott az utóbbi időkben, hogy állítólag 20 millió körül van azoknak a száma, akik a bridzselés szenvedélyének adták magukat.

Amerikában 15 millió, Európá-

ban 5 millió a bridzsélok száma akiknek legnagyobb része klubokban tömörült s legtöbb nagy klubbnak már saját lapjaik is vannak. Így például Londonban a Bridge Magasin már világlapnak számít, ugyanígy a többi országokban is vannak ilyen »speciális« ujságjaik. Nemcsak klubjaik vannak a bridzséloknek, hanem koronázatlan királyuk is mr Culbersonnak hiv-

tója volt, akinek a mostani magyar területen választójoga volt, mindaz örök választójogot kap, — amely tőle csakis büntető okokból, vagy cselekvőképesség hiánya miatt von-

ható el. Így Demokles kardjakként megoldja ezt a gordiusi csomót, amely Keresztes Fischer Ferenc alatt a választók összeírásával állott elő.

Bolondgombokat nem csiná-

lunk, nem lehet meggyesztető teóriákról szó. A magyar alkotmány szervezetét kell nemzeti, népies és szociális tartalommal a felvidéki magyarság számára biztosítani.

ják, aki, mint üstökös jelent meg egyszeriben a világ sötétségéből.

Csodálatos, hogy nagyon sokan ezt a kártyajátékot még tudományának is hívják és az idejük legnagyobb részét ezzel a játékkal töltik el.

Csodálatos az is, hogy annyi ember van a világon, akik ezekben a gondterhes időkben majdnem hatásuknak képzelik a bridzselés és a póker tudományát és képesek egy a férfiak, mint a nők sokkal fontosabb hivatásukat felcserélni ezzel a szórakozással, nem örödvén a családjukkal, sem pedig feladataikkal.

Egy ref. lelkész elítéltetése cikkei miatt

Kinos incidenssel foglalkozik a Magyar Ut című lap.

Szóvá teszi, hogy a budapesti református egyház megyei bírósága Morvay István konyenti lelkészt a lap munkatársát két egyházpolitikai cikke miatt alásvesztésre ítélte.

A bíróság tagjai voltak: Dabasi Halász Lajos ny. koronaügyész, Dr. Szász Károly v. b. t. t. Kontra Aladár óbudai, Dr. Victor János pelsőlipótvárosi és Muraközy Gyula kálvintéri lelkész.

A zsidó menekültek ügyét sürgetik Genfben

Tudvalevő, hogy a genfi menekültügyi bizottság 20 amerikai és európai szervezetet képvisel, akik az evini tárgyalásokat sürgetik, hogy a németországi menekülő zsidók egyes országokban letelepedéshez segítsenek.

Miután most már ez a kérdés olaszországi zsidóknál is aktuálissá vált ezen akciót az olaszországi zsidókra is kiterjesztették.

Addig, meddig ezen letelepedési helyek véglegesen le nem tárgyalattak, módot keresnek Genfben, hogy Német és Olaszországot körülvevő államokban a menekülő zsidók legalább átmenetileg tartózkodás engedélyhez jussanak.

Elkészült az új földreform-tervezet

Az új földreform tervezetnek kidolgozása véget ért, Örömmel állapítjuk meg, hogy ezen törvénnyel kapcsolatban a bérbe adott földek megváltása és a kisbérletkezesre juttatása tekintetében újabb széleskörű felhatalmazást kap a kormány.

Mindez lehetővé teszi, hogy a kis emberek ezrei hosszú bérleti szerződésekkel földekhez jussanak.

A törvényjavaslat már az igazságügyi minisztériumba került, ahonnan a belügyminisztériumba jut. Ezen utak megjárásával a végleges szöveget a minisztertanács fogja megállapítani.

Olaszország végleg döntött a zsidókérdésben

A fasiszta nagytanács október 6. éjszakai gyűlésén, — miután letárgyalta az olasz külpolitikai vonalvezetést, amelyet helyesel és melyért köszönetet mondott a Duce-nak, foglalkozott a faji kérdéssel, különösképpen a zsidókérdéssel és végleg meghatározta a zsidóság helyzetét Olaszországban.

Kimondták, hogy olasz férfiaknak és nőknek nem árja fajokhoz tartozó egyénnel házasságot kötni tilos. Az állami és közületi szervek alkalmazottainak bármilyen idegen fajú nővel házasságot kötni tilos. Az olasz állampolgárnak külföldi egyénnel házasságot kötni csak belügyminiszteri engedéllyel lehet.

Megállapította a nagytanács, — hogy a nemzetközi zsidóság a szabadkőművesség eltörlése óta állandóan izgatott a fasiszta ellen és úgy az Olaszországból külföldre menekült zsidók, mint a külföldiek az abesszin háború idején egyöntetűen ellenségei voltak a fasiszta-nak. Valamennyi fasiszta ellenes mozgalom élén zsidók állanak.

Mindezek ellenére a nagytanács améltányosság s emberiség szemponjtából enyhítette a külföldi zsidók kiutasítására vonatkozó rendelkezést és kimondja, hogy ez alól kivétel a 65 évesnél idősebb és aki 1938 október 1-e előtt olasz vegyesházasságot kötött.

Zsidó fajnak tekintendő az, ki mindkét részéről zsidó szülőktől származik. Aki zsidó apától és

külföldi nemzetiségű anyától származik. Aki bármilyen vegyesházasságból származik és zsidó valása van. Kivételt képeznek azok, a libiai, az abessziniai, a spanyol a spanyol polgárháborúban és a világháborúban elesettek, családja-ihoz tartoznak.

Az imént felsorolt háborúban résztvevő önkéntesek családjai, a fasiszta ügy érdekében elesettek zsidó családjai, valamint a fasiszta ügy érdekében megrokkant zsidók családjai. Kiveszi a nagytanács azoknak a zsidóknak a családját is, akik 1919. 22. vagy 1924. év második felében léptek be a fasiszta pártba, vagy a fiumei légionáriusok közé tartoztak.

Az olasz állampolgárságu zsidókkal szemben a nagytanács a következőket mondja ki.

Nem lehet tagja a fasiszta párt-nak, nem lehet tulajdonosa olyan vállalatnak, mely száznál több alkalmazottat foglalkoztat, 50 hektárnál nagyobb birtoka nem lehet és nem teljesíthet sem békében, sem háborúban katonai szolgálatot. A közhivatalokból eltávolított zsidókat rendes nyugelbánás alá vonják.

A zsidók vallásukat szabadon gyakorolhatják és hitközségeik működése tekintetében semmi sem változik. A nagytanács nem zárja ki a lehetőséget annak, — hogy európai zsidók állami ellenőrzés mellett Abesszinia egyes vidéke-ikre bevándoroljanak.

A legérdekesebb a nagytanács határozatának az a része, amelyben kimondja, hogy a zsidók ellen hozott valamennyi intézkedés utólagosan megsemmisíthető, vagy súlyosbítható a szerint, hogy a zsidóság milyen magatartást fogtanusítani Olaszországgal szemben.

Intézkedések a tisztességtelen verseny ellen

Az új generációknak gazdasági és üzleti életre való nevelése és átképzése mindinkább szükségessé teszi, hogy radikális intézkedésekkel a tisztességtelen verseny kiküszöböltesse.

A keresztény fiatalság az önállósítási alap révén tekintélyes anyagi támogatást kap az államtól. Az új üzletembereknek hivatást kell éreznük új foglalkozási áruk iránt.

A miniszterelnök úr felvetette a fegyelmi bíróságok foglalkozási ágak szerinti kiépítésének gondolatát, melynek szükségessége elvitathatatlannal annival is inkább, mivel lehetnek foglalkozási ágak különbözők, de az erkölcsi felfogásnak az egész vonalon minden vonatkozásban egységesnek kell, hogy legyen.

Kétszeresen fontos ez különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy nem magántőkék segítségével, hanem közpénzekből finanszíroznak vállalatokat és nyitnak meg új lehetőségeket egyeseknek a gazdasági életbe való elhelyezkedésére.

A külföldi vagyonok kezelése a volt Ausztriában

Van Magyarország és Németország közi az Anschlussból kifolyólag több érdekes probléma, ezek között különösen is a zsidó valású Ausztriában lakott, de magyar állampolgárok vagyona, akiket a német hatóságok Ausztriából kiutasítottak. Kérdés, hogy ezek vagyonaikat áthozhatják-e Magyarországra, mint idegen állampolgárok. Különösen fontos annak megtudása, hogy a német birodalom egyébként milyen álláspontot foglal el és a külügyi kormány milyen lépéseket tett. Vissza tartják-e ezt a vagyont és így a zsidókat pénz nélkül kapja meg a magyar állam.

Fontosak ebben a tekintetben az olasz vagyona vonatkozó rendelkezések, amelyekről a következőket tudjuk:

A főváros a magyar felvidéki inségesekért

A tőlünk elszakított s most visszakerülő magyar testvéreink fölsegítésére minden magyar a tőle telhető mértékben igyekszik segítséget nyújtani.

A fővárosi szerdai közgyűlése is ebben a hangulatban emlékezett meg a történelmi eseményről, majd pedig egyhangulag 250.000 pengőt szavazott meg a visszakerülő felvidéki inséges menekültek segélyezésére. Bizonyítéka ez is annak, hogy a fővárosi közgyűlése

Ausztriában az olasz vagyon az is, ami nem áriaké más szempontok szerint lesz kezelve, mint más állampolgárok vagyona.

Olasz állampolgároknak ugyanis 1938. dec. 31-ig engedélyezik, hogy az összes ingatlanvagyon eladásából származó összeget teljes egészben transferálhassák.

Ugyan ez érvényes vagyoni árandóságok transferálásánál is. Bizonyos ingatlan vagyona a transfer ezen terminuson túl is érvényes. Például földbirtoknál 1944 ig.

Ennek a rendelkezésnek a célja hogy lehetővé tegye az olasz vagyonnak veszteség nélküli likvidálását.

mint eddig most is átérzte hazafias kötelességét és ennek rögtön eleget is tett.

A fővárosi godoskodása az ovodás-gyermekekről

Igen dicéretre méltó munkát fejt ki a főváros az ovodás gyermekek elhelyezése és ellátása terén. Számadatok bizonyítják ennek a munkásságnak sikeres fejlődését. A fővárosi ovodáiba, amelyek egyúttal napközi gyermek otthonok szerepét is betöltik, 8237 gyermek lett felvéve.

A főváros szociális gondolkozását bizonyítja, hogy ezeket az ovodákat és gyermek otthonokat a periferiákon igyekszik elhelyezni, ahol a napi munkában elfoglalt szülők gyermekei egész napon át gondozás alatt vannak. A napközi otthonokban a gyermekek teljes napi ellátást kapnak. Ezeknek megkönyvítésére az ovodákat konyhával látják el. — Egyelőre egy ilyen konyha több ovodát lát el, azonban ezek száma is szaporodni fog a gyermekotthonok fejlődésével. Jelenleg 51 ovodát látnak el konyhával, vagyis 51 ovoda gyermekotthonná fejlődött.

A fővárosnak ez a ténykedése is bizonyítja, hogy a főváros vezetősege a szociális jólét fejlesztése terén minden tőle telhető megtesz.

A főváros közlelmzése

A fővárosban a folyóévi árufelhozatal 443 vaggonnal haladta túl a tavalyi felhozatalt. Részletezve zöldségfélékből 707 vaggonnal, baromfiból 134, tojásból 295, káposztából 126, paradicsomból 174, burgonyából 167, szárazhüvelye-sekből 89, tejtermékekből 80, vaggonnal emelkedett az élelmiszer felhozatal a tavalyival szemben.

Budapest 4600 mázsa húst fogyasztott el ebben az esztendőben úgy, hogy a napi husadag fejen 18.4 dakára emelkedett a tavalyi 16.8 dekás fejadaggal szemben.

Terjeszd a »Független Szemlé«-t

A müncheni egyezmény és következményei

Világpolitikai tanulmány

A müncheni egyezmény minden kétségen kívül óriási fordulópontot jelent a világpolitikában. Csak távirati stílusban felsorolva is a következőket lehet megállapítani.

A Genévében székelő *Nemzetek Szövetsége* ötszázadrendű ügyekben ülésezett az utóbbi hetekben, az alatt, míg a világtörténelemnek legfontosabb eseményei zajlottak le, anélkül, hogy ezekhez ennek a nemzetközi szervezetnek valami szava, valami köze lett volna; anélkül, hogy Genévében egy valamirevaló államférfiu jelen lett volna. Nyugodtan le lehet rögzíteni, hogy ez a Nemzetek Szövetségének teljes és végleges használatatlanságát, csődjét és kimulását jelenti.

Ugyanakkor, amikor a népszövetségi politika és intézmény a legsiralmasabban megbukott, a népszövetségi alapokmány 19. szakaszában foglalt *revízió*, egyik, a párisi kongresszuson megalkotott államra nézve, négy vezető európai hatalom elhatározásából néhány óra leforgása alatt megtörtént.

Ugy látszik tehát a Nemzetek Szövetségének rendszerétől, ettől a rendszerétől, ettől a csufosán kimult wilsoni alkotástól gyakorlatilag ténylegesen áttértünk az *államok közötti tanácskozások és meg egyezések rendszerére*. Azt jelenti ez, hogy újból a nagyobb hatalmak veszik kezükbe a döntéseket, hogy *újából szövetségek és szövetségi rendszerek alakulnak*, amelyekben a nagyobb és kisebb államoknak el kell helyezkedniök, hogy érdekeiket védjék.

Az a tény, hogy a francia-angol hatalmi csoport, összeülve a német-olasz hatalmi csoporttal, döntött a kisanantállamok egyikének sorsáról és ezt a döntést minden további nélkül napok leforgása alatt effektuálják is, azt jelenti, hogy az európai politika és a világpolitika alakulása ma attól függ, hogy ez a négy hatalom mennyiben áll szemben, vagy mennyiben tud meg egyezni; vagy hogy közöttük nem jön-e létre valamilyen más csoportosulás? Esetleg szó lehet még arról, hogy másik két hatalom, t. i. a Amerikai Egyesült Államok és Japán, milyen viszonyba kerül ezzel a négy hatalommal, csatlakozik-e hozzájuk, vagy a két csoport egyikéhez vagy másikához, és végül, hogy a hetedik hatalom (ha ugyan hatalomnak tekinthető) t. i. Szovjetország milye vi-

szonyt vagy összeköttetést tud a jövőben létesíteni, vagy fentartani az előbb említett hatalmakkal, vagy azoknak egyik-másikával?

Feltűnő, hogy bár egy közép európai kérdéssről volt szó, még pedig olyan kérdéssről, ahol Szovjetország — Franciaországgal együtt — mint szövetséges volt érdekelve, sőt ennél jóval továbbmenően állt a bolsevista Moszkva Csehország mögött, mégis a négy európai hatalom mégcsak szóra sem méltatta a csehországi ügy elintézésénél Szovjetországot.

Az Egyesült államokban ugyan nagy súlyt tulajdonítanak annak az egy két kenetteljes táviratnak, melyet Roosevelt elnök Európába menesztett, azt hiszük azonban, alig tévedünk, hogy ezek a táviratok teljesen súlytalanok voltak a „müncheni egyezmény” előkészítésénél vagy létrehozásánál.

Tévedés volna abból a nagy örömmámorból, mely az egész világon, de legelső sorban Londonban és Párisban előmlött, arra következtetni, hogy ez a négy hatalom a jövőben is minden hasonló kérdést a békés megértés jegyében fog elintézni.

Korai és elhamarkodott ítélet helyett sokkal célszerűbb hideg tárgyilagossággal lemérni az elmúlt hónapoknak, a legutóbbi heteknek a berchtesgadeni, godesbergi találkozóknak a müncheni összejövetelnek és egyezségnek eseményeit.

Alig szenved kétséget, hogy ebben az egész kampányban vezetett a német diplomácia és *óriási győzelmet ült Hitler és a német birodalom*.

Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy a *világhábarut* — tizenkilenc évi nehéz átmenet után — a *müncheni egyezménnyel a német birodalom nyerte meg*. Az utóbbi fél évben — miután előzőleg lerázta a békeszerződések minden terhét, otthagya a Népszövetséget, megszállta a Rajnántuli részeket, szárazon, vizen és levegőben felfegyverezte magát, vértelenül jutott Ausztriának és a szudétaterületnek birtokába és több mint tízmillió németet csatolt a birodalomhoz. A Prágát körülvevő hegyekre felsorakozott német ágyuk és szuronyok tömege közé szorított öt millió maradvék Csehország, szinte örökre kiszolgáltatva, egy *apró kis német vazallus állammá süllyedt* és az marad akkor is, ha netalán a

szlovák és ruthén kárpáti autonóm területek esetleg ideig óráig még a Cseh-Szlovák gunyállam kötelékében maradnának is. Ezzel *megnyitott a német keleti és délkelet-hatalmi és gazdasági expansió útja* és Németország óriási tekintély-növekedése nemcsak kelet, hanem nyugat felé, sőt az egész világra kiterjed.

Ezzel szemben ugyanilyen arányban csökkent Franciaországnak, sőt Angliának sulya is. Azok a jelenségek, amelyek e két államban lefolytak, ez a példátlan jelenet, amely az angol parlamentben Hitler Münchenbe való invitációjának a hírére spontán leplezetlenséggel kitért, az egész világ előtt nyilvánvalóvá tette, hogy Anglia és Franciaország kormányai parlamentjei és egész népük egy szörnyű lidércnyomás alól, a németekkel való háboru irtózatoss nyomása alól szabadult fel és világossá lett, hogy ez a két állam mennyire felkészületlen volt lelkiileg és mindenképen arra, hogy a német követeléseket háboruval akadályozza meg.

Pedig bárhogy szépítik is, a rideg tény az, hogy Franciaország és Anglia (nem utolsó sorban Oroszország) egy szövetségesüket, amelyet éppen a németek hátába ellensúlyként állítottak be tizenkilenc évvel ezelőtt, az első komoly alkalommal teljesen és véglegesen cserbenhagyták, sőt örökre kiszolgáltatták a németeknek.

De továbbmenően megsemmisítették ezzel a három tagból álló kisantantot, hiszen lehangosabb, legfelfegyverezettebb, az utóbbi két évtizedben legtöbb politikai szerepet játszott, amellet legfontosabb és leggazdagabb államát teljesen és véglegesen tönkretették.

Vajon Jugoszlávia és Románia mit várhatnak ezután Franciaországtól és Angliától? Vajon Románia vállalja-e a németeket ellensúlyozó szerepet olyan távol — Franciaországtól és Angliától? És vajon Jugoszlávia, amely gazdaságpolitikailag is sokszorosan rá van utalva a tengelyhatalmakra és amely Liubljanától le Adria partjainak csücskéig, az óriás Német birodalommal és Itáliával határos (még pedig legkényesebb, szlovén horvát és dalmát katolikus és autonomista törekvésű területeivel) hajlandó-e valamikor — a müncheni egyezmény után — Francia-

A hajóutazás üdülést, pihenést szórakozást nyújt.

A MFTR sokféle járatain hosszabb-rövidebb, egész- és félnapos hajókirándulások és párórás üdítő hajóséták tehetők.

Kirándulásokra

a Budapest-Esztergom között közlekedő hajók alkalmasak.

Hajósétákra a Margitszigetre, Pünkösdfürdőbe való utazásra a budapesti hajójáratok Szent Gellért-tér—Margitsziget—Pünkösdfürdő között szolgálunk.

Igen olcsó menetdíjak

A helyihajókon hétköznap délelőtt 6 személyes családjegy (2 felnőtt, 4 gyermek) egyszeri menetre 80 fillér.

Üdültesse gyermekét a pormentes, napsugaras Dunán

ország vagy Anglia kedvéért „tengelyt akasztani” a tengelyhatalmakkal?

Nyugodtan mondhatják, hogy a „kisantant” nincs többé.

Nem utolsó konzekvencia — amit most már nyugodtan el lehet mondani hogy Oroszország bluff-ökön kívül semmivel sem sietett kitűnő szövetségeseinek, Benesnek segítségére. Nem pedig azért, mert egyszerűen nem tudott segíteni. Egész bizonyos, hogy a legtávolabb állott Stalintól az a gondolat hogy Németországgal — még hozzá Lengyelországgal is — fegyveres konfliktusba kerüljön, akár az egész kisantantért. Franciaországban már hónapok óta bizonyos volt és az utolsó hetekben még a francia legszélsőbb kommunisták sem merték állítani, hogy Oroszország mégcsak mozdulni is képes lenne, hogy egy európai konfliktusban részt vegyen. Ma már az is köztudomású, hogy az utóbbi hetekben a legvadabb és legelkeseredettebb szemrehányásokkal — Franciaország után Moszkvát illeték Prága letűnt hatalmasságai.

Mindezeket a konzekvenciákat már egész rövid időn belül az egész világon ismereni fogják. És bizonyos, hogy konzekvenciák nyomában kormányok változásai és új világpolitikai csoportosulások fognak történni.

Lengyelországot és Magyarországot csak Hitlernek és legelső sorban Mussolininak becsületes erőfeszítése juttatta ahhoz az elég sovány eredményhez, amelyet a müncheni „pótegyezmény” hozott.

Igaz, hogy a lengyelek alig néhány nap alatt véglegesen birtokukba vették a tescheni Sziléziát de majdnem bizonyos, hogy a francia-lengyel barátságba élénk sebet ütött ez a „pótegyezmény”

Mindezek után saját magunkra nézve kell levonnunk a konzekvenciákat.

Magyarországot a müncheni egyezmény, még kormányunknak nagyon szűkszavú megállapítása szerint is, egyáltalában nem elégitette ki. Hiszen a pótegyezmény odalökött bennünket tárgyalásra annak a cseh kormányának kizolgáltatva, amely történelmi második legnagyobb katasztrófájának elkezdett vad dühével az oktalanul rabságba vetett felvidéki magyarságra vetette magát. Három hosszú hónapot, a kinpadralesztésnek kibíratatlan idejét rótták ránk a fájdalmas „pótegyezmény”, s ha azután nem sikerülne a gyorsan változó prágai csöcselékuralom vezetőivel eblen a vad kaoszban kitűnő békés megállapodásokra jutni, csak akkor fog a jövő esztendőben a hatalmak döntése elé kerülni a magyar Felvidék problémája. Ez a lehető legszánalmasabb eredmény.

Csodálatos rövidlátása Angliának és Franciaországnak. Hiszen ha már felszámolták dédelgetett torzszülöttjüket, a nagyszerű német ellenes szövetséges államot, s ha ezzel egyúttal agyonütötték a franciák által hasonló céllal kreált „kisantantot”, akkor nemcsak diplomata, de egyszerű polgári ésszel sem lehet megérteni, hogy miért bősztették fel a lengyeleket bennünket magyarokat, holott ha az ugyanis előbb-utóbb halálra ítélte cseh-szlovák államcsont — min-

den hitünk szerint rövidesen — teljes és végleges felszámolásra kerül, akkor ezt, még egy-két órai tanácskozás után, már most megtehették volna a lengyeleket és a magyarokat is. Amde ők siettek a megmaradt Cseh-Szlovákia lee dő határait eleve garantálni, sőt Anglia nyomban óriási összegeket folyósít a haldokló kétfarkú oroszlanak.

Pedig Csehszlovákiát a végleges felbomlástól semmi sem mentheti meg. A teljes magyar Felvidékre feltétlen joga van a magyarságnak. A magyarlakta területeknek minden feltétel nélkül azonnal vissza kell kerülniök, a tótok és ruténlakta területeknek, ahol mintegy százezer német és kétszázezer magyar is lakik szörványokban, vitathatatlan örendelkezési jogát most kell gyakorolnia. Semmi kétségünk aziránt, hogy ezek a területek rövid időn belül vissza fognak csatlakozni. Ide utalja őket a történelem, a geopolitika, a gazdasági érdekek, de legelső sorban az a körülmény, hogy nálunk a szlovákok is, a ruthének is megkapják azt a legteljesebb autonómiát, amelyet a cseh államkeretben a híres „demokrata” cseh imperializmus és elnyomás két évtizeden át konokul megtagadott tőlük.

Ez a körülmény, hogy ma például Pozsonyban, Kassán, Munkácsban vagy Ungváron a szemérmetlenül hamisító cseh statisztika nem mutatja ki a magyar többséget, nem jelent semmit, ezek a városok mindig magyar városok voltak, ma is azok és rövidesen megint visszakerülnek az anyaországhoz.

Am ki kell onnét söpörni nemzetközi erővel a betelepített cseh hivatalnokokat és egyéb népséget és visszagenedni az onnét elüldözött, elmenekült magyarokat.

Természetesen e tulnyomó többségben szlovákok, vagy ruthének által lakott határterületeken is csak úgy lehet megejteni a népszavazást ha azt előzően nemzetközi ellenőrzés alá veszik, ha onnét cseh katonaság, csendőrség, rendőrség és hivatalnokok kitakaródnak és az így megtisztított területen is csak azok gyakorolhatják a szavazati jogot, akik ott 1918 októberig őslakó szlovákok voltak, de ugyan csak visszamehetnek szavazni mind azok az elüldözött magyarok, vagy emigráns szlovákok, vagy kivándorolt ruthének (sőt azok jogutódai is) akik 1918 októberig ott laktak.

Nem csak nekünk van kétség-telen jogunk a teljes felvidékre, hanem európai érdekek is, hogy Lengyelország és Magyarország végig az ősi lengyel-magyar határokon, a Kárpátok gerincén újból közvetlen határos szomszédok legyenek.

Felismerték már ezt a szükség-et még Franciaországban és Angliában is és legerősebb támogatója lesz annak Mussolini. Mi magyarok nem germánizáló „fajtestvéri” elmélet alapján emelünk ősi jogot ezekre a területekre, hanem a történelmi, a gazdasági, a földrajzi egység sokkal erősebb jogán. Nálunk a fajtestvériségen tul egy sokkal erősebb nemzet-testvériség állott fenn mindenkor a hozzánk beszivárgott, vagy bemenekült, befogadott nemzetiségekkel szemben és közülük azok, akik azt kérték egy olyan autonómiát élveztek, mint a horvátok, amilyennek sem ezelőtt sem ma nincsen párja, még csak megközelítően sem.

Ha a szlovákok és ruthének — akik között ma is nagyon sok magyar lakik, — ugyanilyen autonómiát kívánnak, ezt el fogják nyerni, hiszen a nemzetiségi autonómia — amint éppen a horvát példa mutatja — nem ismeretlen a magyar alkotmányban.

A csehek, akiknek ma aztán igazán legfőbb érdekük, hogy minden szomszédjukkal jó viszonyban legyenek, legjobban tennék, ha kijelentenék, hogy a régi cseh-morva területen kívül nem is kívánnak semmiféle területet megtartani, de ehelyett mint egy nemzetközileg garantált semleges állam óhajtanak tovább önálló életet élni. Ilyenmódon Magyarország is hozzájárulna határainak garantálásához, sőt jóviszonyt tarthatna fenn vele.

Minden kétségen kívül legszében viselkedett velünk szemben ezekben a nehéz órákban Lengyelország majd a nálunk mindig nép szerű Duce-nak nagy nemzete. Nem fogjuk soha elfelejteni az olaszoknak ezt a magatartását és a lengyelekkel, a feltétlenül megszerzendő közös határokon tul ősi történelmi testvérséggel, a lehető legszorosabb barátsági, sőt szövetségi viszonyt óhajtjuk felvenni és azt a két népet — amely egyaránt az orosz és német erők közé ékelődött és minden érdekek egymásra utalja őket, örökre legszilárdabban összeforrasztani.

Ez a lengyel-magyar block lesz itt Középkelet-európában az euró-

pai egyensúly, biztonság és béke legjobb záloga.

Ha ehhez a szilárd politikai blockhoz — megfelelő magatartással és a magyarokkal való meg egyezés után — Jugoszlávia is csatlakozik, akkor egy sokkal erősebb politikai alakulatban vesz részt, mint a most kimult „kisantant” volt.

Mindaddig, amíg a magyar területek vissza nem kerülnek és amíg pártatlan népszavazás nem fog lefojni a szlovák és ruthén részekben minden ami történelmi csak átmeneti, ideiglenes, ideig-óráig tartó. Amint a hírhedt „turócszentmártoni deklaráció” sem jelentette a cseh szlovák egységet, úgy a zsolnai határozat is még Prágának utolsó trükkje, hamisítása, amelynek semmi komoly jelentősége nincs.

y. s.

A Debreceni Első Takarékpénztár Közgyűlése

Nagy érdeklődés mellett folyt le a Debreceni Első Takarékpénztár 92. évi rendes közgyűlése melyen az igazgatóság összes javaslatait egyhangulag elfogadták. Az intézet újja alakított igazgatóságának tagjaivá megválasztottak Milos György dr. Lindenberger János, Uray Sándor, Benyás Emil, Laubner József, Kardos Gyula, Dulcz Antal, Versényi Tibor, dr. Benkő Géza dr. Haendel Vilmos dr. Várad Szabó János; a felügyelőbizottság tagjaival: Gruber Géza, Jóna János, Kolozsváry László, dr. Kontsek Miklós és Martinek Ferenc választották meg. Az első ülésen egyhangú lelkesedéssel az igazgatóság elnöké é Milos Györgyöt, alelnökeivé pedig dr. Lindenberger Jánost és Uray Sándort választották meg.

Ugyanezen ülésen az igazgatóság Takarékpénztár és Pestj Hazai Első Takarékpénztár Egyesület cégvezetőjét, aki, mint igazgató már több, mint egy év óta igen eredményesen és nagy hozzáértéssel működik a takarékpénztárnál, vezérigazgatóvá nevezte ki.

Versényi Tibor vezérigazgató ezen minőségén kívül, mint most megválasztott igazgatósági tag és, mint az intézőbizottság tagja is részt fog venni az intézet vezetésében.

— Schrikker Sándor országos hírű faiskolájának őszi árjegyzéke megjelent. Mielőtt gyümölcs, fát, diszfát, diszcserjét, rózsát, vagy bokrot vásárolna, kérje ezt a tanulságos kötetet. Díjmentesen küldi meg és mindenben felvilágosítással készséggel szolgál: Schrikker Sándor faiskolája Alsó Tekeres, u. p. Lepsény, Veszprém vármegye.

KETTER ÉTTERMEI

BUDA, XI. Horthy Miklós ut 48
Szép és kellemes helyiségben
esténként és ünnepnapokon a déli
órákban is zalaegerszegi Horváth Rezső cigányzenekara muzsikál
Közismert jó konyha!
Dreher-sörök - Fajborok

**Lég- és gázvédelmi
eszközök és berendezések
kaphatók, vagy
megrendelhetőek:**

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedésben Debrecen

Telefon: 20-26 és 15-48

A falu válsága

Irta: Kájel Endre

A „Független Szemle” sok értékes és érdekes megállapítása között feltűnt nekem egy dolog. Mikor a belpolitikai kérdésekkel foglalkozik olyan természetesen egyszerűséggel mutat rá a titkos rugókra és azok működésére, mint aki teljesen tisztában van a helyzettel. — Egy rövid cikk keretében olyan sokat jelez, — mert a helyzet kifejtéséhez egész oldalak kellenének — hogy ilyen magam formájú falusi ember, csak akkor igazodik el a sok jelzett dolog között, amikor pár hét múlva a jelzett dolgok megvalósulva állanak a szemünk előtt.

Ilyen cikke legutóbb a „Válság a belpolitikában”. A tömör cikknek sok személyi vonatkozása titok előttem, de tárgyi megállapításai, azok teljesen igazak. Mindegyikről külön cikket lehetne írni, — de a felvetett kérdéseket boncolják mások. Nekem az ragadta meg legjobban a figyelmemet, amikor megállapítja, hogy Imrédy miniszterelnök urnak „ahhoz, hogy tömegeket állítson háta mögé, nincs elég ereje”. Itt van a baj gyökere. Már most figyeljük csak meg azt a sajtóságot tünetet politikai életünkben, amelynek Gömbös Gyula miniszterelnöksége óta szemtanúi vagyunk.

Egyáltalában nem kell hozzá semmiféle politikai éleslátás, hogy megállapítsuk, hogy a magyar falu népe nemcsak nagy érdeklődéssel, hanem nagy reménységgel, sőt előlegezett bizalommal fogadta Gömbös Gyula programját. Igaz, hogy amikor én meghívtam a falu embereit Gömbös Gyula rádióbeszédének meghallgatására, megjöttök a rádióbeszédet s akkor azt monddta egy kiszolgált tűzharcos, feltekintve a szekrény tetején álló rádióra „csak hogy ezt a programot a — mostani embereiddel nem tudod megvalósítani!” Ugy is lett, a Gömbös program még most is eléréndő cél, pedig már az idő ezt is tulhaladta. Azonban azt le kell szegyezni, hogy a nép próbált hinni Gömbös Gyulának, azonban később ellene fordult. — A Gömbös Gyula által lefolytatott választás igazolta ezt, amikor a független bíróság tucatjával semmisítette meg a mandátumokat úgy, hogy Darányit már közletről sem fogadta a nép olyan bizalommal, mint Gömböst. Dacára annak, hogy ez a bizalmatlanság megvolt, Darányinak sikerült a maga rendes, határozott munkájával elérni azt, hogy a magyar nép bizalmát kezdte megnyerni. — Ha nem tudta is maga iránt fellelkesíteni. Közben a nyilas mozgalom annyira fellendült, ami már zavarta Darányinak csendes, építő munkáját. — ekkor jött Imrédy, hogy majd ő megakadályozza a nyilas mozgalom diadalra jutását az által, hogy alkotmányos keretek között elégíti ki a nép igényeit. Könnyű dolga volt, mert a Darányi kormány olyan gazdag örökséget hagyott reá, amelyik lehetővé tette neki az indulást. És Imrédy miniszterelnök ur nem panaszkodhatik amiatt, hogy a ma-

gyar nép nem ajándékozta meg érdeklődésével. — A debreceni és kaposvári nagygyűlések igazolják ezt. Azonban a kaposvári gyűléssel kapcsolatban már meglehet állapítani, hogy az több kárt tett Imrédy miniszterelnöknek, mint hasznot (a gyűlést későn kezdték meg úgy, hogy mire a miniszterelnök megérkezett, akkor már az egybegyűlt tizezrek elfáradtak a várakozásban. — A hangszórókkal is baj volt s a miniszterelnök beszédének a végét már kevesen hallgatták.) Tekintettel arra a nagy várakozásra, amellyel a magyar falu népe ezt a három miniszterelnököt várta és fogadta, megállapíthatjuk azt, hogy a magyar falu népe szívesen lenne már kormánypárti, ha ezt lehetlenné nem tennék számára a miniszterelnökök, akik egyáltalában nem akarják megérteni a falu válságát. Ezért nem tudják a tömegeket maguk mögött felsorakoztatni. En már sokat írtam nemcsak cikket, de külön politikai tanulmányokat, amelyekben világosan megmutattam, hogy miképpen lehet és miképpen kell a falu életét berendezni. Ezek között a legelső feladat a falu jogi életének rendbehozása. Itt van a falu válsága. Valami kétségbeesítő rám nézve, hogy az egész magyar politikai életben nem találunk senkit, aki venné magának a fáradságot a falu jogi életének a megvizsgálására. Mindenki a földkérdést emlegeti és mindedig nem akadt egy politikus, aki megmerte volna látni, hogy a kisgazdaságok, az u. n. törpebirtokok életképtelenek. Mostani berendezettségükben lehetetlen tőlük azt várni, hogy megfeleljenek család- és nemzetfenntartó hivatásuknak. Minden földbirtokpolitikának, amit államférfiak hajtának végre az az igazi célja, hogy biztosítsa a család fenntartását, az adófizetést és a nemzetvédelmet. A mostani viszonyok között a törpebirtokosok — a 10 holdon aluliakat veszem ide, — ha adójukat kifizetik, nem marad nekik ruházatra semmijök. — Gyenge termés esetén, még kenyérük sem. Ezt már tudja minden politikus a statisztikusok jóvoltából, de azért arról sehol szó sincs, hogy ezeken a bajokon úgy segítsünk, hogy ez a segítség érvényesüljön a falu életében.

Mikor a földkérdés rendezéséről van szó, mindenki azzal áll elő, hogy nincs pénz és arra nem gondol senki, hogy a 48-as földbirtok-reform megoldásakor sem volt pénz, mégis megvalósították. Később vettek fel reá 90 esztendő kölcsönt, amit úgy törlesztettek, — hogy a földadó egyharmadát erre a törlesztésre fordították. Ezt senki sem tudja, még nem hallottam sem miniszterelnököt, sem pénzügyminisztert, aki ezt a történelmi tényt valamikor is szóváltette volna. Dacára ennek a ténynek, hogy a földadó egyharmada a jobbágyföldök törlesztési ára, ha a falusi ember vizsgálat alá veszi földadóját azt állapítja meg belőle, hogy az állami adó nem volna sok, de a sok mellékadó teszi elviselhetlenné az adózást. Ezek az adók:

a vármegyei (25—30%) községi pótdadók (50—75%). Ezenfelül az ut-és boradó, stb. — Ide nem akadt még egy államférfi, aki megtalálja ennek a kérdésnek a megoldását. A falu válságához tartozik a jegyzőkérdés. — A jegyzőt vissza kell adni falunak és nem szabad a jegyzői kart kertesül felhasználni, ellenben a jegyzői kar számára lehetővé kell tenni, hogy a jegyzők szolgabírák, alispánok lehessenek.

Teljes képtelenség előttem, hogy egy olyan képzett vezérkart, mint a jegyzők serege arra kárhóztasanak, hogy annak a közigazgatásnak a területén éppen az a jegyző, akinek a vállán az egész közigazgatás terhe nyugszik, — soha előre ne mehessen. Ott van a falu hitellete. — Soha arról államférfi nem beszélt, hogy a falu által a postakarékpenzárban elhelyezett betéteket a falu hitellelítésére fordítsuk, kapcsolatba hozzák ezt a hitellelítést a hitelszövetkezetekkel, rendelkezésre bocsátván ennek a hitelszervezetnek egy a falu pénzét, mint az egyes minisztériumok által kezelt alapokat és alapítványokat, amelyeket most a magánvállalkozásban levő bankok kezelnek. — Ott van a közoktatásügy, amelyet egy tollvonással meglehet oldani úgy, hogy a magyar falu népe egyszerre megkapja a 8 osztályu elemi iskolát. — Kolumbusz-tojása az egész. Minden faluban van 2—3 felekezeti iskola. Tessék kiküszöbölni a felekezeti kérdést, biztosítani a vallásmentes zavartalanlanságát mindegyik egyház részére és akkor ahelyett, hogy minden tanító VI. osztállyal végezze azt az emberfelelti munkát, amit most végeznie kell, akkor a faluban levő 2—3 tanító igen szépen elláthatja a 8 osztályu iskola tanítását. Nem szabad elfelejtkezni arról, hogy a földbirtok kérdés megoldásánál az iskolák számára is hasítsunk ki földet. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a környező államok: Románia, Jugoszlávia és Csehország már mind 8 osztályu elemiiskolával dolgozik, mi sem maradhatunk el. — Ne feledjük el azt, hogy a jobban iskolázott nép fegyelmesebb hadsereget biztosít a honvédelem számára.

Ott van még a falu gazdasági életének a berendezettségé, akkor amikor Amerikában a hajóba rakott buza ára 6—11 pengő. Akkor nekünk komolyan kell gondolkozni egész termelési berendezésünk gyökeres átalakításáról. Es itt legelső sorban gondolkodunk arra, hogy te nyészállat nevelésére kell felhasználni földünk termését. A nyugati marha már minálunk mindjárt tudóvész kap. A most folyó világ-átalakulásnál számítani kell arra, hogy az Oroszbirodalom kormányzása polgári kezekbe kerül. Tudjuk azt, hogy az Oroszbirodalom állatállománya majd felére csökkent. Az új kormányzati rendszernek legnagyobb gondja lesz a gazdasági életben a jószágállomány helyreállítása. Az orosz éghajlat pedig csak a magyar éghajlat alól kikerült marhaállomány bírja. — Ugy, hogy Magyarország nem fogja

győzni ennek a szükségletnek a ki-elégítését. Ennek tehát neki kell készülni. — Minden falu minden idegszázával várja már a jól kikövezett bekötő útját. Már e lapnak hasábjain megírtam egyszer, hogy kellő szervezethez ugyanabból a pénzből, amiből most 100 km. utat csinálnak meg, meg lehet csinálni 200—300 km. utat. Az így kiépített úthálózat segítségével meglehet oldani a városok olcsó élelmezését, ha bevezetjük azt a rendszert, hogy a posta 20 kg-os vegyes élelmisercsomagot szállít. Ithasson a faluból közvetlenül a fogyasztónak. Ez fogja megteremteni és életképessé tenni a falu élete számára a termelői szövetkezetek felállítását. Az első helyen említett jogi élet rendezésével nyer megoldást a közbirtokosságoknak, vagy ma már legeltetési társulatoknak legeltetési ügye, kik hivatta vannak a falu gazdasági életének berendezésére és vezetésére.

Akármitlen rövid akartam lenni, ilyen hosszú lettem. Azonban a lélek kényszerített szólásra.

Nagyon kérem nemcsak Imrédy miniszterelnök urat, de az egész minisztériumot, hogy foglalozzanak a falu válságának kérdésével, mert a jelenlegi rendszerrel le kell számolni és azt fel kell számolni és a magyar falu annak 1000 éves élete alapjainak megtartásával úgy kell felépíteni, hogy a falusi élet igazsága teljes egészében érvényesülhessen. Annnyival inkább kell erre figyelmet fordítani, mert az ujonnan visszacsatolt falvakat már nem lehet a régi keretek közé beilleszteni. Már pedig látjuk Csehország példáján, hogy az igazság mellőzésével beállított szervezet önmagában omlik össze. Tehát az ujonnan felállítandó Magyarbirodalom berendezését hiba nélkül kell megcsinálni. Hogy ezt a hibát elkerüljük, — vissza kell térnünk Kossuth Lajos gondolatához és a falu életét a legteljesebb önkormányzat alapján kell felépíteni.

Mindezek a dolgok olyanok, három hónap alatt kézsre lehet őket csinálni. Elrendezvén mindegyiket egy pár szakaszos törvénnyel úgy, hogy azok mindjárt érvényesíthessék áldó hatásukat a magyar falu életében.

Ha ezeket magáévá teszi Imrédy miniszterelnök ur, akkor majd maga mögött fogja találni a nép tömegeit, de maga mögött fogja találni mindazokat a magyargrészű tanult embereket, akik már régóta várják azt, hogy lerakva az új fejlődésképes életnek alapjait, ahol lábukat megvetve együtt dolgozhassanak a néppel, a népért.

Szimultánózott

40 darab, 11 kilencven öt hónapos mangalica fajtatiszta, hizlálásra alkalmas sertésem jutányosan eladom.

Tomory gazdaság

Szabolcs (Szabolcs m)

A szepesi Zipszerek is önrendelkezési jogot követelnek

A Késmárki Kárpát-Post legutolsó száma szerint a szepesi németiség hivatkozik az 1918 november 4-én és 1918 december 18-án hozott határozataikra, mely szerint a németiség szilárdan kitart Magyarországra, és hazája mellett.

1918 november 13-án a Késmárkon megtartott nagygyűlésen a szepesi németiség képviselői az alábbiakat jelentették ki:

„Atyáink 800 éven át szilárdan és hiven kitartottak Magyarország mellett és osztották a magyarság örömeiben és bánataiban. A magyarok oldalán küzdöttek a tatárok és a csehek ellen küzdöttek a magyar szabadságért és mindig szívvel-leléssel ragaszkodtak Magyarországhoz. Sohasem érezték magukat és mi sem érezzük magunkat másoknak, mint magyaroknak. Sohasem tapasztaltunk német származásunk, vagy nyelvünk miatt bármiféle mellőzést, hátrányt vagy lebecsülést. Ugy az egyházi,

mint a községi életben nyelvünket mindig a legcsekélyebb akadály nélkül használhattuk és a bíróság előtt sohasem tapasztaltunk nyelvünk miatt hátrányt. Atyáink német nyelvük ellenére magyaroknak érezték magukat és anyanyelvünkhöz rendületlenül ragaszkodva, mi is szívvel-leléssel magyaroknak éreztük magunkat. Azt akarjuk, hogy ez így maradjon a jövőben is mindörökké. Ezért egyfelől a mi földünk ellen irányuló valamennyi csehszlovák igényt, mint az isteni és emberi jog ellen irányult és mind történelmileg, mind kulturailag indokolatlant, visszautasítunk és kijelentjük, hogy mi magyar hazánkhoz hűek maradni és a jövőben is Magyarországhoz tartozni kívánunk.”

1918 december 9-én Thököly városában a következő határozatot hozták.

„A mi őseink a magyar királyok-

tól olyan kiváltságokat kaptak, amelyek évszázadokon át biztosították különállásukat és teljes autonómiájukat. Magyarország gondoskodó hazánkká vált, amelynek örömeiben és bánataiban osztozunk annak egyenjogú polgárává lettünk azoknak éreztük magunkat és örökké azok kívánunk maradni.”

A szepesi szövetség most vasárnap tartott összejövetelen pedig a következő indítványt fogadta el.

A Magyarország mai területére költözött és összes szepesiek nevében a Szepesi Szövetség ünnepélyesen kijelenti, hogy mint az ország valamennyi társadalmi szervezete ő is a legnagyobb határozottsággal és tagjai fizikai, erkölcsi és anyagi erejének teljes felbuzgósításával küzdeni kész a husz év óta cseh iga alatt szenvedő felsőmagyarországi nemzetiségeknek önrendelkezési jogáért.

A segély összegek ugyanazok maradtak, mint a múlt évek. Az eljárás ugyanaz, mint eddig volt. Támogatást kapnak azok is akiknek 1918 október 31. előtti 1200 koronánál magasabb bankbetéjeik voltak, azonban ezen segélyzettek száma nem lehet több a tavalyinál.

Zavarfalanul

befolyt a belső kölcsön második 30 milliós transza

A belső kölcsön, amelynek 125 milliós első részletét, mint ismeretes a hitelszervezet és az iparvállalatok teljes egészében feljegyezték. 3 hónaponként négy részletben kerül kiegyenlítésre. Szeptemberben vált esedékessé a második transz kiegyenlítése, amely összességében 30 millió pengőt reprezentál. Információink szerint a kötvények lejegyzői az előbb említett határidőig kivétel nélkül valamennyien eleget tettek kötelezettségüknek.

Itt jegyezzük meg azt is, hogy a vagyoni hozzájárulás ügyében a pénzügyintézetek még mindig nem állapodtak meg véglegesen arra vonatkozóan, hogy miképpen finanszírozzák az ipar és kereskedelem vagyonszerzését.

Örvendetes javulást mutat a Magyar Textilgyárosok Országos Egyesületének jelentése

Az 1937. évi textilbehozatalunk 77.2 millió pengő kivitelünk 36.6 millió a behozatali többlet tehát 40.6 millió pengő. A nyersanyagok a bőrgyártmányok behozatala 61.6 millió, félgyártmányok és készáruk kivitele 32. millió pengő.

Textilipari mérlegünk tehát az elmúlt évben 26.6 millió pengő behozatali többletet mutat Javulást mutat a 48 órás munkahét bevezetése is, mely az elmúlt évi 65000 foglalkoztatott munkással szemben 72000-et mutat jelenleg ki. A textilipar 384 diplomás valamint 762 textiltechnikus foglalkoztatását is igazolja. Kivitelünk 74 százaléka az ugynevezett nemes devizájú országokra irányult, főként Angliába Németországba és Egyiptomba, Amerikába az afrikai birtokokra és Romániába exportálunk

Olcso és jó szálloda

Pesten a **METROPOLE**, Rákóczi uton

150 kényelmes szoba 4 pengőtől, teljes penzióval 9 pengőtől. Az étteremben szegedi Farkas Józsa muzsikál, a télikertben delután és este a Virány-jazz játszik a tánchoz. Halgassa meg mindkét zenekart a rádió. Adjon barátainak találkozót, hívja meg őket vacsorára a **METROPOLE**-ba

Ételfizetési ára egy évre 6— pengő

Jogi személyeknek egy évre 25 pengő

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Ferenciek tere 9

Telefon: 187—995

Felelős szerkesztő és kiadó:

Hegymegi Károly Pál

Deutsch-ayomda, Debrecen, Piac uca 72.

~ Közgazdaság ~

Magyarország közgazdaságában várható átalakulások a felvidéki magyar területek visszacsatolása kapcsán

Magyarország népe a jelen tárgyalásokkal kapcsolatban szorongással várja az eredményeket, hogy mikor és hogyan fejeződnek be azok.

Ugy politikai, mint gazdasági téren igen fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a mindenki által ismert területek az országhoz mielőbb visszacsatoltassanak. Ezen ügynek politikai része mindenki által ismeretes, de talán gazdasági szempontból nem valószínű az, hogy a közönség tudja, hogy ezeknek a területeknek visszakapása milyen nagy horderejű.

Mezőgazdasági szempontból nézve a visszacsatolandó területeknek nagy része prima szántóföld és legelő és részben erdő. Így mezőgazdasági termelés nagy részben — cca 20 százalékkal — emelkedni fog, ami azt jelenti, hogy export lehetőségeink ezen terményekben, természetesen állatokban is emelkedni fog valószínűleg a felvevő piacaink között az első között a jövődöbeli Csehország fog ál-

lani, misem természetesebb, mert e földek eddig éléskamrájuk kielégítését szolgálták.

Nem megvetendők azok az erdőterületek sem, amelyek így Magyarországhoz csatoltatnak s legalább részben pótolják majd azt a hiányt, melyet eddig külföldről voltunk kényszerülve behozni.

Ipari szempontból is igen értékes üzemek kerülnek majd magyar fennhatóság alá, hivatva lesznek exportunk útján az ország deviza szükségletét növelni.

A nyersanyagokban is számíthatunk nyereségre, ugymint vasércben kisebb mértékben ólomban és rézben és ami a fő sóban. Ezek az elsőrendű fontos nyersanyagok, legnagyobb részt külföldről lettek behozva.

Szénterületek is visszakerülnek az anyaországhoz. A felvidéki széneknek a minősége aránylag igen jó, úgy hogy a szénárak áralakulása szempontjából mindenesetre előnyös lesz. A bányavállala-

tok újabb konkurenciája a fogyasztóközönség szempontjából.

Az ország elektromosítása szempontjából nagyfotosságu az északmagyarországi folyók helyzete, mert azokon könnyen lehetséges olyan vízi erőműveket létesíteni, melyek olcsó árammal lássák el Magyarországnak egyes részeit és így az iparnak bizonyos mérvű elektromosítása nagyban kell, hozzájáruljon az ipari termékek árai csökkentéséhez.

Mindent összevetve ezen új munkaalkalmat és munkahelyeket teremteni, nemcsak a visszacsatolandó területek fiatalságának, hanem az anyaország fiataljának is módjában lesz ezen területeken maradandó állásokba jutni.

A hadikölcsön-jegyzők segélyezése megkezdődött

Ugy, mint a múltban az idei október havában is megkezdődött azon hadikölcsön-ösjegyzők segélyezése, akik erre rászorulnak.